

SZTASKÓ RICHARD

Sápadt lélekkel

– Köszönöm, minden jót kívánok!

– Viszontlátásra! – felelte az orvos, Sarkadi pedig válaszképp megindult lefelé a lépcsőn a sebészeti osztály kijáratának irányába.

A kórház parkjában igyekezett visszaidézni, amit V. kórtermének ajtaján olvasott. A kiragasztott Házirend szerint a „betegségre és gyógyításra vonatkozóan kizárólag orvos adhat felvilágosítást”, de ez a ficsúr – fintorodott el magában Sarkadi – az imént szinte kikérte magának, hogy szóba kell elegendnie a nagybetűs Látogatóval, aki zavarba ejtő módon érdeklődik a felesége állapotáról.

„Hiszen az orvosok föl sem hívtak.”

V. szobatársának lánya telefonált Sarkadinak néhány órával ezelőtt, hogy a feleségét végre kitolták a műtőből, úgy tűnik, jól van, bár a műtétet megelőző előkészületek során akadt némi „komplikáció” – lehetett hallani, így mondta a vonal túlsó felén, idézőjelek közé szorítva a kifejezést –, erőteljes bőrpírral reagált az egyik infúzióra, de többet nem sikerült kiszedni a folyosós nővérből. Ha beér a kórházba, mindenképpen érdeklődjön az orvosoknál.

Sarkadi így is tett, amint megérkezett a Sebészeti Osztályra, de ez a nála negyed fejjel magasabb s mintegy tíz évvel fiatalabb orvos nem mutatkozott készségesnek. Úgy tűnt, kellemetlenül érinti, hogy a Látogatónak „felvilágosítást kell adnia” hosszú perceként keresztül, mialatt kávézhatna a pihenőben, vagy odalent szívhatná a cigarettáját a mentőbeálló mellett, ahol növényi olajban ázott, füstölt sprotni konzervdoboz szolgál hamutál gyanánt.

– Igen igen rendben volt minden gyógyszerit és az infúziót kapja vasárnap haza is mehet természetesen – hadarta mindenféle intonációt és szünetet mellőzve az orvos, Sarkadi pedig úgy érezte, ha pofán csaphatná ezt a zöld köpenyes taknyot, az elégtétel lenne az elmúlt hetvenkét óra fáradságaiért.

V.-t az előző nap reggelén fektették be

a 108-as kórterembe annak reményében, hogy a rutinműtétnek számító beavatkozásra még délelőtt sor kerülhet. Teltek-múltak az órák, de a műtétből nem lett semmi. Sem Sarkadi feleségét, sem annak szobatársát nem operálták meg, különböző okokra hivatkozva: nincs szabad műtő, jött egy sürgős eset, napkitörés volt, kizáradt egy artézi kút, tizenkét pontot zuhant a tőzsde az olajválság miatt. Végül az étlen-szomjan töltött nap utolsó vizitjén I. doktor úr közölte:

– Holnap meglesz a műtét, asszonyom, ha nem is az első, de az elsők között van a listán.

Amikor este, lefekvés előtt felhívta V.-t, feleségének hangja tiszta volt és nyugodt. Miután megbeszélték, másnap reggel mi mindent kell bevinnie a kórházba – mentes víz, olvasószemüveg, fülhallgató –, a telefonon letéve Sarkadi sokáig mocsanatlanul bámulta a kikapcsolt tévé fekete képernyőjét, s csak hosszú idő után „esett le” neki, hogy az a zavart tekintetű férfi, aki a tévéből visszabámul rá, minden kétséget kizáróan ő maga. Nyugtalan volt, mert tudta, ha délelőtt elcsúszik a műtét, nem tud bent maradni a felesége mellett.

A kórházba érve V. közölte, az ígérekkel ellentétben a műtét „technikai okok miatt” – jelentsen bármit is ez a mindenre ráhúzható kifejezés – a vártánál később kerül sorra, ami kettejüket illetően a legrosszabbat jelenti: Sarkadi nem tud bent maradni, haza kell mennie, hogy részt vehessen a tanév végi online osztályozó értekezleteken, amelyek ebben a pillanatban a világ legjelentéktelenebb dolgai; hogy is várhatja el tőle bárki a figyelmet és összpontosítást a webkamerák kereszttüzeiben, mialatt a felesége a műtőasztalon fekszik? Aztán szerencsére N. fölajánlotta segítségét: amint V.-vel végeznek, telefonál, és tájékoztatja Sarkadit a fejleményekről.

A két értekezlet, amiben érintett volt, gond nélkül lezajlott. Sápadt lélekkel ült a laptopja előtt, szerencsére nem kellett

megszólalnia, s ha föl is merült olyan kérdés, amiben esetleg Sarkadi is érintett volt (példának okáért, jogosan buktatott-e három tizenegyedikes tanulót vagy sem), nem vette észre. Egészen másutt jártak a gondolatai: az értekezletek közötti szünetben pittyent a telefonja, N. írta meg, V.-t „betolták a műtőbe, ha van róla hír, jelentkezem”.

Aztán az idő megkezdte ólomlábakon való lassú, komótos vándorlását az örökévaló irányába. Egy kósza ötlettől vezérelve Sarkadi úgy döntött, megpróbál olvasni, de a választott történet teljesen hidegen hagyta, három bekezdés után félretette a könyvet. Persze jó lenne tudni: sikerül-e a számító márkinének összeköttetései és hatalma által gyámság alá helyezettnie a férjét, vagy diadalmaskodik a lelkiismeret, a becsület és a tisztesség, ami vitán felül Popinot és d’Espard márki sajátja.

Aztán egy hatalmas koppanást hallott az ablak irányából, odakapta a fejét, s látta, hogy kint a párkányon egy galamb toporog. Hallatszott, ahogyan karmos lábai karistolják a bádognypárkány vékonyka lemezlapját. Ide-oda sétálgatott, s ahonnan Sarkadi nézte – a kanapé irányából, furcsa tompaszögben –, nem lehetett megállapítani, mit tart a csőrében, éppúgy lehetett faág, mint giliszta. Végül, amilyen hirtelen jött, olyan gyorsan távozott a madár, a szomszéd ház irányába röppent el, s erről óhatatlanul is eszébe jutott Sarkadinak a lépcsőházbéli galamb esete.

Vagy másfél hónappal ezelőtt történt. A lépcsőházba kilépve – hogy levigye a földszintre a szemetet – furcsa mozgást észlelt a lift irányából, odanézett, s látta, hogy a liftajtó mellett a lépcsőkoriáton egy nagyon rossz bőrben levő galamb gubbaszt. Fölborzolt tollak, behúzott nyak, s az üregébe minden pislogás után visszaforduló szem. Úgy tűnt, a madárnak befellegzett, nincs tovább, itt fog kimúlni pillanatokon belül, Sarkadi szeme láttára fordul le a korlátról, s lehel ki a lelkét.

„Tennem kell valamit.”

V. kíváncsian hallgatta végig férje beszámolóját a galambról. Amikor ő is megnézte magának a madarat, hasonlóképpen vélekedett, mint férje.

- Nincs valami jól. Nem csinálsz valamit?
- Mégis mit?
- Nem tudom, de itt nem maradhat. Lát-szik, hogy fájdalma vannak.

– Ez csak egy galamb. Reggelre jobban lesz, aztán elrepül.

S hogy efelől ne legyen kétség, Sarkadi a gangról a lépcsőházba nyíló ajtó másik szárnyát is kitárta, hogy a galambnak legyen elegendő helye a távozásra.

De a madár egy tapodtat sem moccan reggelre. Sőt. Még rosszabbul nézett ki, ráadásul a lépcső alatta levő részét kellően telepízkította, édes-csípős galambbúzzel töltve meg a levegőt.

„Nincs mese, mennie kell.”

V.-vel úgy határoztak, a galambot beledobják egy cipősdobozba, majd leviszik a kertbe, és ott szabadon engedik. Ha mindenáron „el akar pusztulni”, ne a lakóközösség szeme láttára tegye, van elég bokor és aljnövényzet a kertben, ahová be lehet húzódni.

Amikor Sarkadi a nemrégiben vásárolt sportcipőjének dobozával, illetve egy – madárterelésre alkalmasnak ítéltetett – konyharuhával óvatos mozdulatot tett a galamb felé, korábban tapasztalt határozottsága elillant. A madár ugyanis széttárta szárnyait, s láttatni engedte testének egy részét, ahol sem toll, sem bőr nem volt, csupán egy fehéres-sárgás seb, rozsdabarna foltokkal pettyezve. Sarkadi hátrább lépett, mire a galamb nemes egyszerűséggel „leugrott” a korlátról, s néhány suta szárnycsapással a második és harmadik emelet közti lépcsők egyikén állapodott meg. Kísérteties, gurgulázó hang buggyant ki a csőrén, semmi jót nem ígért.

„Most hogyan tovább?”

Sarkadi tudta, a galambot mindenképp a dobozba kell terelnie, nem hagyhatja ott. Előző este még reménykedett, hátha reggelre nyoma vész a madárnak, de ez sajnos nem következett be, s mivel a ház többi lakója vagy nem tud a madárról, vagy nem akar vele foglalkozni, neki kell cselekednie. Főleg, ha V. előtt is meg akarja őrizni azt a kevéske méltóságát, ami még maradt neki.

„Hogy is mondta?”

Némi töprengés után eszébe jutott feleségének legutolsó, „telitalálatos” mondata. Mialatt földidézte, a galamb folytatta Cerberus morgását idéző burukkolását.

– Ne haragudj – vágott közbe Sarkadi –, de én nem tudok női aggyal gondolkodni.

(folytatás a következő oldalon)

Sápadt lélekkal

(folytatás az előző oldalról)

– A sajátoddal sem – zárta le a vitát V., aminek apropója talán a konyhapulton felejtett, mosatlan kávéscsésze lehetett.

Amikor úgy tűnt, a galamb nem figyel, Sarkadi odapattant a lépcsőhöz, és a konyharuhával a (V. által kenyérbéldarabkákkal előzetesen telehintett) cipősdobozba hessentette a madarat, s az – mintegy beletörődve sorsába – közönyösen belebrent a felkínált menedékbe, és elnémult.

„Győzelem.”

Sarkadi a kert legtávolabbi sarkában engedte szabadon a galambot. A madár földre ejtett szárnyaival becommogott a tűzfal melletti bokor alá, Sarkadi pedig a doboz-

ból kiszórta a fűre a kenyérbéldarabkákat. Ha minden jól megy, egy-két nap, és rendbe jön; ha nincs szerencséje, ma éjszaka betéved a kertbe egy kóbor macska...

Sarkadi a galambos dobozt, mivel ki tudja, milyen kórokozó lehetett a madár tollazatán, szakszerűen elhelyezte a kék fedeles szelektív kukában, a hessentő rongyot pedig a kommunális hulladék tárolására alkalmas zöld kukába dobta.

A telefon kitarató rezgésére riadt.

„Bealudtam volna?”

A kijelzőn látta, hogy N. hívja. Sarkadi remegő gyomorral nyomta meg a hívást fogadó gombot, s egy „Igen, tessék?” kíséretében füléhez illesztette a készüléket.